

Ruimtebehoefte hockeysport in Leiden

Voorliggende memo behandelt de huidige en toekomstige ruimtebehoefte aan hockeyvelden in Leiden. Samen met belanghebbenden onderzoekt de gemeente de haalbaarheid van een open wijksportpark Roomburg waarbij de uitbreidingsbehoefte van de hockey wordt gefaciliteerd. In dit kader is het wenselijk om het eerder ingenomen standpunt ten aanzien van die uitbreidingsbehoefte nog eens tegen het licht te houden. Dit memo eindigt met een advies.

Verschillende perspectieven

Er kan verschillend naar de ruimtevraag van hockey worden gekeken:

1. vanuit de huidige Leidse situatie (ledenaantal LHC)
2. vanuit huidige regionale situatie (ledenaantallen hockeyclubs uit de regio)
3. in het licht van de toekomstige ontwikkelingen (groeipotentie Leiden en regio)

Vertrekpunten

De uitbreidingsbehoefte aan hockeyvelden vanuit de perspectieven is gebaseerd op de volgende gegevens:

- de ledenaantallen van de hockeyverenigingen in de Leidse regio per 31 oktober 2017¹
- de groeipotentie per gemeente, gebaseerd op de woonplaats van de leden op 31 oktober 2016.

Ad 1 – de huidige Leidse situatie

Om te hockeyen kunnen Leidenaren in Leiden terecht bij LHC Roomburg. LHC Roomburg telt op 31 oktober 2017 1251 leden. Oktober 2018 is dat 1364. Op basis van het ledenaantal en de huidige opbouw van haar ledenbestand 2017 (uitgaande van 1251 leden) heeft LHC Roomburg:

- -0,51 veld tekort op zaterdag, uitgaande van een 50/50-verhouding
- -1,22 velden tekort op zaterdag, uitgaande van een 60/40-verhouding
- 0,75 veld over op zondag

Toelichting:

Een verhouding van 50/50 betekent dat 50% van de teams thuis speelt, 50% van de teams uit speelt. Een verhouding van 60/40 betekent dat 60% van de teams thuis speelt, 40% van de teams uit speelt. De KNHB merkt hierbij op dat haar planningssysteem niet altijd aan de 50/50-verhouding kan voldoen.

Het is niet mogelijk om het veldtekort op zaterdag (één op één) op te lossen met het veldoverschot op zondag. De reden hiervoor is dat de KNHB op dit moment geen jeugdcompetitie aanbiedt op zondag. Daarnaast moet rekening worden gehouden met trainingscapaciteit.

Ad 2 – de huidige regionale situatie

Sporters houden zich om uiteenlopende redenen niet aan gemeentegrenzen. Zo sporten Leidenaren in regiogemeenten, inwoners van regiogemeenten sporten op hun beurt in Leiden; bij Leidse clubs en in Leidse accommodaties.

In de Leidse regio kan er gehockeyd worden bij Alecto, Forescate, LOHC en LHC Roomburg. Uit onderstaande tabel blijkt wat het veldoverschot en/of –tekort is per vereniging op zaterdag (per richtlijn) en zondag.

Gemeente	Vereniging	aantal leden	aantal velden	Veldoverschot / -tekort		
				Zaterdag 50%	Zaterdag 60%	Zondag
Leiderdorp	Alecto	1304	4,25*	0,48	-0,19	1,82
Voorschoten	Forescate	1267	4	-0,04	-0,82	2,74
Oegstgeest	LOHC	2250	6,5*	0,71	-0,35	2,46
Leiden	Roomburg	1251	3	-0,51	-1,22	0,75
totaal Leidse regio				0,64	-2,58	7,77

* afronding velden betreft mini-velden.

Het is relevant om de uitbreidingsvraag in regionaal perspectief te bezien, omdat anders dan voor andere sporten voor hockey geldt dat er maar een hockeyvereniging in Leiden is. Als Leidenaren niet bij LHC

¹ Dit is het moment waarop de verenigingen hun definitieve ledenaantal aan de KNHB moet doorgeven.

Roomburg geplaatst kunnen worden, kunnen zij niet uitwijken naar een andere Leidse hockeyclub, maar 'moeten' zij wel naar een club in de regio. Meer dan de helft van alle hockeyende Leidenaren doet dat buiten Leiden.

Roomburg	1203	42,89%
Thor	166	5,92%
Regio	1436	51,19%
Totaal	2805	100,00%

Ter toelichting: 2793 Leidenaren zijn lid van een hockeyvereniging. Ze zijn ingeschreven bij de volgende clubs:

Roomburg	1203	42,89%
LOHC	750	26,74%
Alecto	436	15,54%
Thor	166	5,92%
Forescate	110	3,92%
Overige clubs	140	4,99%
Totaal	2805	100,00%

Het aantal Leidenaren dat hockeyt komt niet precies overeen met het aantal Leidenaren dat hockeyt. De reden hiervan is dat een aantal Leidenaren lid is van twee clubs.

Meer dan de helft van hockeyden Leidenaren hockeyt bij clubs in de regio. De marge tussen veldbehoefte en veldaanbod is gering. Of in omliggende clubs met wachtlijsten wordt gewerkt is op dit moment niet bekend.

Ad 3 – de groeipotentie

De KNHB heeft de groeipotentie in kaart gebracht tot 2025. Op basis daarvan komt de KNHB tot de prognose dat de veldbehoefte van Roomburg de komende jaren verder stijgt naar:

jaar	aantal leden	veldbehoefte		
		zaterdag 50%	zaterdag 60%	zondag
2018	1343	3,39	4,07	2,43
2019	1438	3,57	4,28	2,53
2020	1522	4,00	4,80	2,64
2021	1597	4,26	5,11	2,74
2022	1636	4,57	5,48	2,84
2023	1692	4,53	5,72	2,95
2024	1743	4,81	6,08	3,05
2025	1790	4,95	6,26	3,16
2026	1832	5,07	6,40	3,26
2027	1867	5,15	6,51	3,36

Op basis van deze prognose neemt het veldtekort bij LHC Roomburg de komende jaren verder toe.

Andere relevante kaders

Daarnaast is het belangrijk om kennis te nemen van reeds (door de gemeenteraad) vastgestelde kaders:

Sportnota *Verleiden tot bewegen*

In 2011 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar het sportbeleid in Leiden. In haar rapport concludeert de commissie dat de behoefte aan ruimte voor hockey de komende jaren zal blijven toenemen. 'Er is nu behoefte aan circa 1 extra veld, oplopend naar 2 extra velden in 2021 en 5 extra velden in 2031'. In de sportnota wordt hierover het volgende gezegd: 'Wij wachten een dergelijke groei onwaarschijnlijk. Wij gaan uit van 2 extra velden.'

Contourenplan buitensportaccommodaties

In het Contourenplan staat dat hockeyclub Roomburg behoefte heeft aan 5 velden teneinde de groei te kunnen faciliteren. Op sportpark De Vliet zijn 5 hockeyvelden ingetekend.

Advies

- Bij de behoeftebepaling gaan we uit van een 50/50-verhouding. Gemeenten kunnen niet gehouden worden extra velden aan te leggen omdat het planningssysteem van de KNHB hier niet altijd aan kan voldoen.
- We bekijken het uitbreidingsvraagstuk regionaal. Inwoners van de Leidse regio bewonen en gebruiken met elkaar één (stedelijk) gebied. De ontwikkeling en spreiding van het aanbod van voorzieningen gaat daarmee alle gemeenten in de regio aan. In de Leidse Toekomstvisie is het regionaal afstemmen van de ontwikkeling van sportvoorzieningen op de strategische agenda geplaatst.
Meer dan de helft van de hockeyende Leidenaren hockeyt buiten Leiden, bij verenigingen in de regio. Het is een politieke vraag of dat erg is. Belangrijk is in ieder geval wel dat er op regionaal niveau voldoende velden zijn. Nu is dat nog het geval, al is onduidelijk of en zo ja hoeveel Leidenaren niet hockeyen omdat ze niet in Leiden terecht kunnen.
- In Leiden is een tekort aan velden van minimaal 0,51 veld. Dat tekort is feitelijk groter, omdat het ledenaantal van LHC Roomburg in 2018 hoger is dan in 2017 (waarop het tekort van 0,51 veld gebaseerd is) en de vereniging potentiële leden afwijst.
- Naar de toekomst toe schiet het huidige aanbod aan velden tekort. Dit blijkt uit de prognose van de KNHB. De bevolking van de gemeente Leiden neemt de komende decennia verder toe. Er worden circa 10.000 woningen gebouwd. Hierbij horen ook maatschappelijke voorzieningen. De gemeente Leiden zal hierin haar verantwoordelijkheid naar de regio moeten nemen: potentiële hockeyers moeten een plek kunnen krijgen in Leiden.

Geadviseerd wordt om bij de huidige uitbreidingsbehoefte aan hockeyvelden uit te (blijven) gaan van 2 extra velden.